

**ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
УТРИМАННЯ СВИНЕЙ**

План

- 1. Обладнання та особливості утримання свиноматок різного фізіологічного стану і кнурів-плідників.*
- 2. Обладнання та особливості утримання поросят на дорощуванні.*
- 3. Обладнання та особливості утримання молодняку на відгодівлі.*

1. Обладнання та особливості утримання свиноматок різного фізіологічного стану і кнурів-плідників.

У відділеннях для осіменіння станки встановлюються в ряд по 10-20 шт. навпроти один одного, залишаючи поперечний прохід шириною 1,2-1,5 м.

У цьому проході за допомогою перегородок, встановлених через кожні п'ять станків ряду,

організують манежі для кнурів, в яких відбувається їх парування зі свиноматками (при відсутності штучного осіменіння).

Для зниження агресивності свиноматок, поліпшення їх стимуляції при штучному осіменінні, а також для можливості виходу свиноматок в манеж до кнура станки виробляють в трьох модифікаціях:

- при штучному осіменінні використовуються станки з напів закритою передньою частиною, яка дає можливість носового контакту свиноматки з кнуром для її стимуляції;
- для організації природних парувань встановлюють станки з передніми дверима, яка дозволяє свиноматці виходити в манеж до кнура на парування;
- третій тип станків – без додаткової передньої частини, що зручно при монтажі станка передньою частиною до стіни.

Осіменіння свиноматок в станках дозволяє:

- *легко фіксувати свиноматку*
- *і забезпечує легкий доступ до неї оператора для проведення штучного осіменіння та ветеринарних заходів.*

рухатися і мати можливість усамітнитися від докучливих сусідів.

Кожен станок оснащений системою дозованої подачі корму і води досхочу.

Свиноматки утримуються на ділянці запліднення до визначення (підтвердження) поросності.

Як правило, свиноматки знаходяться в цьому відділенні 28-30 днів, а після визначення поросності методом УЗД їх переводять на ділянку супоросних свиноматок, де вони повинні вільно

Станкове обладнання для супоросних свиноматок.

У відділенні для супоросних свиноматок може застосовуватися індивідуально-вигульне утримання,

яке передбачає наявність як станків для фіксації з можливістю входу-виходу для прогулянки, так і вільних секцій для групового утримання в боксах на соломі..

Мінімальна площа на одну основну свиноматку – 1,3 м² , для перевірюваних – 0,95 м² .

Цей варіант утримання супоросних свиноматок в боксах на соломі набуває все більшого поширення в Європі

Але, у Данії з січня 2006 р. набув чинності закон про обов'язкове боксове утримання поголів'я в відділеннях для супоросних свиноматок.

Всі свиноматки ферми, особливо супоросні, повинні мати періодичний доступ до секцій з настилом з соломи, що забезпечує їх комфортне утримання і сприяє збільшенню продуктивності.

Для цих цілей на фермах створюються секції з поглибленнями, які заповнюються сухою свіжою соломкою. Верхній шар соломи повинен настилатися щодня.

Конструкція станків з фіксацією для супоросних свиноматок має:

- повністю відкритий верх, без яких-небудь труб або перекриттів,
- що забезпечує легкий доступ персоналу до свиноматки для проведення контролю і догляду за ними.

Оператор може зафіксувати одну свиноматку чи їх групу для профілактичних заходів, а потім забезпечити їм вільний вхід і вихід на прогулянку.

Після того як свиноматка зайшла у станок, двері за нею закривається, і інша свиноматка вже не може її потривожити або з'їсти її норму корму.

В даному відділенні супоросні свиноматки утримуються протягом 12-16 тижнів.

Особлива дугоподібна форма центральної частини задньої двері станків:

дозволяє співробітникам ферми, не відкриваючи задні двері, *заступати у станок і проводити вакцинацію свиноматок.*

Стоячи в одному станку, можна обслуговувати одночасно ще двох свиноматок, що знаходяться в сусідніх станках, тим самим знижуючи час і витрати праці.

Існують два типи автоматичного обладнання для годівлі супоросних свиноматок.

***У станках з фіксацією.** Для всієї групи свиноматок встановлюється однакова доза корму в кожному станку, так як в групі знаходяться свиноматки в однаковому фізіологічному стані і підібрані по живій масі.*

Видача корму здійснюється автоматично за програмою нормування.

Система електронної годівлі.

Система контролю зчитує електронний номер на вусі свиноматки при заході її у станок.

Свиноматка отримує порцію корму, з'їдає його і залишає станок.

При повторному заході в станок свиня з даним номером вже не отримує корми до часу наступної годівлі згідно встановленого раціону.

Переваги застосування станцій годівлі:

- збільшується вага новонароджених поросят, підвищується їх життєздатність;*
- більш здорові тварини завдяки індивідуальній подачі корму, пристосованої до їхніх вимог і кондиції;*
- легке управління свинокомплексом завдяки ідентифікації окремих тварин і комп'ютерної подачі корму, всі станції підключені до одного сервера, що полегшує аналіз даних.*

За 5-7 днів до опоросу супоросних свиноматок поміщають в станки для опоросу,

встановлені в окремих боксах, огорожених перегородками висотою 500-700 мм,

які одночасно є способом і захисту поросят, і контролю оператором.

Опорос триває 3-6 ч. Багатоплідність свиноматки складає зазвичай 10-15 поросят.

Вага новонародженого поросяти – 1000-1500 г.

У перші години життя поросята повинні отримати достатню кількість молозива, яке виділяється в перші 48 год після пологів.

З третього дня і до відлучення поросята харчуються молоком свиноматки.

Станки для опоросу комплектуються чавунною підлогою для свиноматки і гратчастими бетонними або пластиковими підлогами для поросят.

Вони оснащені:

- «берложкою» для підсисних поросят,
- в яких є лампи з інфрачервоним випромінюванням,
- теплі поли,
- ніпельні поїлки та мінігодівниці для підгодівлі поросят.

Температура під лампою досягає 30 °С,

в той же час температура підлоги під маткою повинна бути 16-18 °С.

Інфрачервоне випромінювання дезінфікує середовище утримання.

Дуже важливо передбачити вільне місце для свиноматки у станці для опоросу.

Технологія утримання свиноматки після опоросу у багатьох європейських фірмах передбачає розсування боковин станку,

яке звільняє тим самим додатково 30% загальної площі секції опоросу.

● Станок для підсисних свиноматок з поросятами повинен мати:

- регулювання ширини станка як по передній, так і по задній частині;
- регулювання загальної довжини станка;
- можливість розсування станка в цілях створення максимально вільного місця для свиноматок;

- спеціальні відкидні дуги на боковинах станка, які перешкоджають швидкому опусканню свиноматок і запобігають придавлюванню поросят (при підйомі свиноматки дуги вільно піднімаються);

- спеціальну «берложку» для поросят з електрообігрівом від ламп з інфрачервоним випромінюванням, які одночасно з обігрівом виконують дезінфікуючі функції;

- можливість включення станків для опоросу в загальну систему автоматизованої роздачі корму з установкою індивідуальних доз годівлі для кожної свиноматки;

- оснащення боксів для опоросу чашково-ніпельними напувалками

- для додаткового напування поросят.

Свиноматки утримуються у відділенні опоросу разом з поросятами сисунами протягом 3-4 тижнів,

далі їх знову повертають у відділення для холостих свиноматок (відділення осіменіння).

Станкове обладнання для утримання кнурів.

Кнури утримуються в окремих станках.

В залежності від індивідуальних якостей тварин (агресивність та ін.) використовується:

- *групове*
- *чи індивідуальне утримання.*

Розміри станків визначаються розмірами кнурів, але приймаються не менше 1,8×2,2 м при індивідуальному утримання і з висотою огорож 1 м.

Бічну огорожу роблять ґратчастою для візуального огляду. Станок обладнують годівницями, ніпельними напувалками і ґратчастою підлогою.

2. Обладнання та особливості утримання поросят на дорощуванні.

Через 3-4 тижні після опоросу поросят масою 6-8 кг переводять у відділення дорощування.

Тут вони перебувають 11 тижнів, і їх маса до кінця цього періоду досягне 25-30 кг.

Бажано, щоб всі відділення для поросят на дорощуванні повинні бути обладнанні:

- *навісом в зоні відпочинку поросят,*
- *системою обігріву секцій для утримання поросят чи підлогами, що підігріваються,*
- *душем, іграшками,*
- *системами автоматичної годівлі і роздачі води,*
- *суцільною і гратчастою підлогою в наступній пропорції : 1/3 – гратчаста і 2/3 – суцільна підлога, бар'єром, що обмежує прокидання соломи на гратчасту підлогу.*

Підлога під навісом бетонна, в той же час в іншій частині секції підлога ґратчаста (пластикова).

Пластикові щілинні підлоги дешевше, але у поросят ростуть копита, які вони повинні сточувати,

інакше може статися викривлення ніг, що неприпустимо при вирощуванні поросят на плем'я.

Тому на племфермах рекомендуються:

- *комбіновані бетонні утеплені суцільні*
- *і дренажні підлоги з чавунними щілинними.*

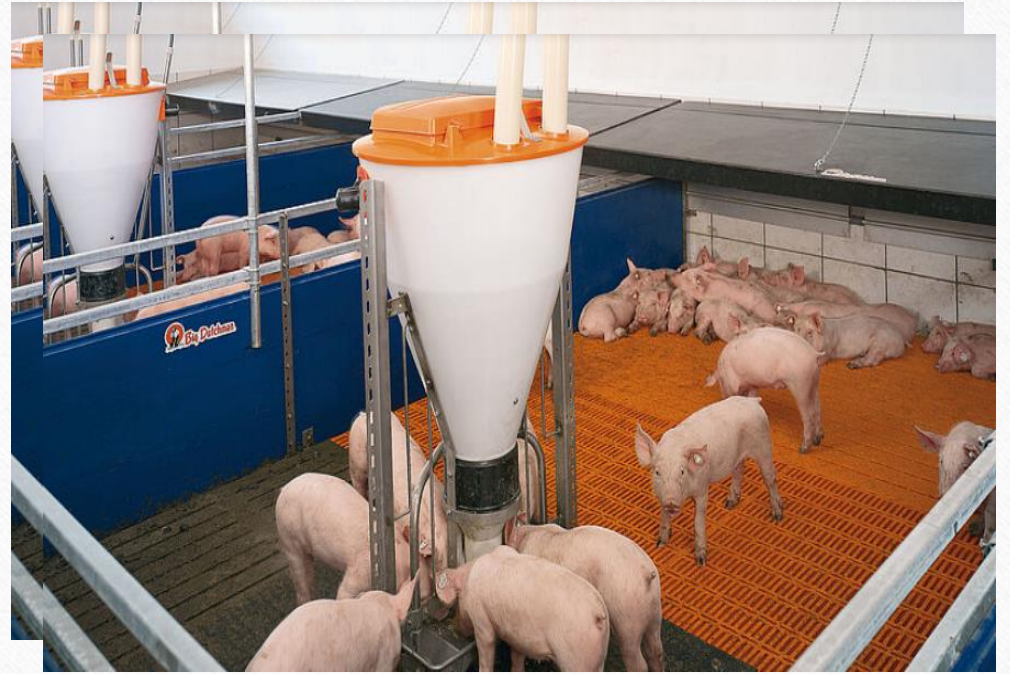
Розмір щілини підлоги на ділянці дорощування не повино перевищувати 12 мм.

Як правило, дорощування поросят здійснюють у спеціальних боксах, оснащених бункерними годівницями для годівлі уволю.

Переваги технології годівлі досхоchu:

- *свині споживають корму стільки, скільки їм потрібно* для здійснення життєдіяльності та максимальних приростів;
- *відсутній канібалізм*, між свинями встановлюється ієрархія в часі і періодах годівлі;
- можливість необмеженого порційного харчування *дозволяє уникнути переїдання та ожиріння у свиней;*

- в процесі їжі *тварина може дозовано пити, не відходячи від годівниці;*
- слина, що попадає в годівницю, створює сприятливі *умови для початку ферментації комбікорму;*
 - практично *виключається ручна праця.*

Розмір боксів визначається виходячи з норми площі 0,3 м² на одного поросяти.

Залежно від типу годівлі та виду встановленого кормового *обладнання* *число поросят в одній секції* *варіюється, як правило, від 30 до 70 голів.*

При переміщенні поросят з станку для опоросу в секцію дорощування виникає великий ризик захворювання діареєю.

Тому необхідно ретельно стежити за здоров'ям поросят в цей період

і своєчасно лікувати заражених поросят антибіотиками, *додаючи їх у питну воду через спеціальний пристрій – медикатор.*

У період між молоком і сухим кормом багато ферм *вводять в раціон поросят спеціальну захисну дієту* і тільки після цього повністю переводять поросят на сухий корм.

За 75-80 днів поросята набирають вагу до 30 кг.

3. Обладнання та особливості утримання молодняку на відгодівлі.

Утримання поросят на відгодівлі:

- у віці 11-12 тижнів при живій вазі від 30 до 100-110 кг
- відбувається аналогічно відгодівлі на дорощуванні протягом 3 місяців.

Відмінністю є:

- *лише висота стінок боксів,*
- *тип бункерних годівниць,*
- *відсутність навісу*
- *і збільшення норми площі на одного поросяти до 0,65-0,8 м²/гол.*

Останнім часом на датських фермах все більшого поширення набуває система:

- **ВДБ (від відгодівлі до бойні)**, згідно з якою поросят відгодовують в одному приміщенні від 7-8 до 100-110 кг.

Приміщення ферми для утримання поросят на відгодівлі розділене на бокси для утримання по 15- 30 поросят в кожному.

Відношення довжини до ширини боксу повинно бути:

- 2:1 (мінімальна ширина 2,2 м при максимальній довжині 6 м).

Бокси на ділянці відгодівлі обладнані суцільною (60%) і щілинною (30-40%) підлогою.

Бокси доцільно оснащувати:

- регульованим навісом;*
- системою обігріву підлоги;*
- системою автоматичної годівлі і поїння;*
- суцільною, дренажною та щільною підлогою у зазначеній вище пропорції;*
- водовипаровуючим охолодженням;*
- зоною відпочинку з суцільною підлогою.*

На ділянці відгодівлі великого поширення набули бетонні щілинні підлоги з розміром щілини до 18 мм, завдяки відносній дешевизні і більшій площі.

Годівлю поросят проводять за допомогою автоматичної системи роздачі сухого або рідкого корму.

Для відгодівлі поросят до 110 кг використовують приблизно 300-320 кормових одиниць.

При цьому поросята за весь період відгодівлі споживають в середньому 2,3 кг сухого корму в день,

а їх середньодобовий приріст живої маси становить 0,75-0,90 кг.

Площі станків при дорощуванні та відгодівлі свиней

Країна (компанія)	виробник	Групи тварин	Норми площі, м ² /гол	Кількість тварин у станку
Данія («Егеберг»)		Дорощування (до 20 кг)	0,20-0,30	40-50
		Відгодівля (до 50 кг)	0,40	
		Відгодівля (до 50-100 кг)	0,55	
Канада («ФиЖиСи»)		Дорощування	0,31	29-30
		Відгодівля	0,75	33
Голландія («Поркон»)		Дорощування	0,35	20
		Відгодівля	0,76	19-20
Німеччина («БигДачмен»)		Дорощування	0,30	32
		Відгодівля	0,75	31
Німеччина («Хака»)		Дорощування	0,32	
		Відгодівля	0,60	
Австрія («Шауэр»)		Дорощування (до 30 кг)	0,30	
		Дорощування (до 50 кг)	0,40	
		Відгодівля	0,70	27
США (HRC)		Дорощування(13,5-27 кг)	0,28-0,37	
		Дорощування (27-67кг)	0,45-0,55	
		Відгодівля (35-57,5 кг)	0,65	
		Відгодівля (57,5-110 кг)	0,90	

Контрольні питання:

- 1. Опишіть станки для утримання свиноматок різного фізіологічного стану.*
- 2. Опишіть станки для утримання кнурів-плідників.*
- 3. У чому полягають особливості утримання поросят на дорощуванні?*
- 4. У чому полягають особливості утримання поросят на відгодівлі?*
- 5. Опишіть площі станків при дорощуванні та відгодівлі свиней різних країн.*